

CARDS 2003 Project "Furtherance of the Agency for Science and Higher Education in its Quality Assurance Role and the Development of a Supporting Information System"

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ NEOVISNOJ VANJSKOJ PROSUDBI
SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE TEHNIČKOG FAKULTETA
„SVEUČILIŠTA U RIJECI
26. – 27. veljače 2008

ZAGREB, veljača 2008.

Sadržaj

Predgovor	3
Povjerenstvo za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete	4
1. Uvod	
1.1. Agencija za znanost i visoko obrazovanje	5
1.2. Tehnički fakultet, Sveučilišta u Rijeci	6
2. Proces neovisne vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete	
2.1. Ciljevi prosudbe	6
2.2. Zadaci Povjerenstva za prosudbu	6
2.3. Sporazum o provedbi prosudbe	6
2.4. Materijal za prosudbu	7
2.5. Posjeta Povjerenstva za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete	7
2.6. Izvješće o prosudbi	8
3. Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci	9- 10
4. Rezultati provedene prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci	11-14
5. Prosudba Povjerenstva o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Rijeci	15
Prilog 1. Prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Rijeci	16-18

Predgovor

U skladu s „Planom razvoja odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2005. - 2010.“ koji je izradilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i „Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom visokoobrazovnom prostoru“ (ESG) koje su izradili ENQA, EUA, EURASHE i ESIB (grupa E 4) Odjel za osiguravanje kvalitete Agencije za znanost i visoko obrazovanje osmislio je model vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. Suradnja Odjela za osiguravanje kvalitete Agencije za znanost i visoko obrazovanje s konzultantima projekta CARDS 2003: „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“ doprinijela je odabiru i razvoju modela vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u RH. Suradnja se očitovala kroz mnogobrojne konzultacije o razvoju modela za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete te kroz organiziranje zajedničkih seminarima za predstavnike akademske zajednice i ostale dionike sustava visokog obrazovanja.

Prijedlog konzultanata da se unutar CARDS projekta 2003 „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“ provede pilot projekt neovisne vanjske periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na tri visoka učilišta usvojen je na sjednici Upravnog vijeća Agencije održanoj 17. srpnja 2007. Nadalje, na sjednici Upravnog odbora Projekta održanoj 6. rujna 2007 godine dobivena je suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Do kraja 2007 godine obavljene su intenzivne pripreme i aktivnosti za provedbu procesa prosudbe.

Odjel za osiguranje kvalitete Agencije za znanost i visoko obrazovanje održao je uz potporu CARDS projekta seriju seminara na kojima je educirao prvu generaciju stručnjaka za provedbu neovisne vanjske periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete. Stvorena je nacionalna baza stručnjaka koju čine predstavnici akademske zajednice sa svih sveučilišta RH, predstavnici studenata i gospodarstva.

Sveučilišta su predložila pojedina učilišta koja sudjeluju u pilot projektu neovisne vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete.

Agencija je sa svakim visokim učilištem dogovorila sve relevantne čimbenike potrebne za provedbu prosudbe kroz sklopljene sporazume.

Višnja Petrović

Načelnica
Odjel za osiguravanje kvalitete
Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Povjerenstvo za prosudbu

Predsjednik

Dr. sc. **Sergij Gabršček**

Voditelj CARDS projekta 2003. „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“ i stručnjak za vanjska vrednovanje visokih učilišta i vanjskih prosudaba sustava osiguravanja kvalitete.

Član Povjerenstva

Doc. dr. sc. **Bogomir Mihevc**

Samostalni savjetnik za kvalitetu i razvoj nastavne i naučne djelatnosti u službi za kvalitetu i podršku studenata pri Sveučilištu u Ljubljani.

Član Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Jasna Helena Mencer**

Profesorica, Sveučilišta u Zagrebu, rektorica Sveučilišta u Zagrebu (2002-2006), član *Institutional Evaluation Programme (IEP) of European University Association (EUA)*, vanjski suradnik *Hungarien Accreditation Committee (HAC)*.

Član Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Bruno Saftić**

Profesor, Sveučilišta u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta, član sveučilišnog Odbora za upravljanje kvalitetom kao predstavnik Vijeća prirodnoslovnog područja.

Član Povjerenstva

Romana Vidić, dipl. ing. – predstavnica privrede. SMS Split, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.
(molim dopuniti.....)

Član Povjerenstva

Šime Višić – student Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu, predsjednik Skupštine Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, član Sveučilišnog Savjeta Sveučilišta u Zagrebu, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.

Član Povjerenstva

Dr Vesna Dodiković Jurković

Predstavnik Agencije za znanost i visoko obrazovanje, stručnjak za osiguravanje kvalitete i Internal Quality Risk Manager/Auditor za ISO 9001.

1. Uvod

1.1. Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) nezavisna je institucija koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske čija je misija štititi javni interes u očuvanju standarda visokoobrazovnih kvalifikacija te trajno podupirati unaprjeđenje kvalitete znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

U suradnji s akademskom zajednicom i državnim institucijama Agencija za znanost i visoko obrazovanje - potiče razvoj kulture kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, utemeljen na ESG-a standardima i u skladu s najboljim primjerima dobre prakse u Europi i svijetu.

Poslovi Agencije definirani su i u sklopu stručnih i administrativnih poslova u postupcima vrednovanja znanstvenih organizacija i visokih učilišta, odobravanja studijskih programa na visokim učilištima, vrednovanja sustava za osiguravanje kvalitete na visokim učilištima, postupcima priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija, uključivanja sustava znanosti i visokog obrazovanja u međunarodni sustav, povezivanja s Europskim udruženjem za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) te stvaranja i održavanja nacionalnih baza podataka o sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja. Jedna od zadaća Agencije je obavljanje svih poslova koji omogućavaju uspješno funkcioniranje Nacionalnog vijeća za znanost i Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

Prijelaz na Bolonjski sustav studiranja, koji se dogodio 2005. godine akreditacijom više od 800 studijskih programa prilagođenih dvostupanjskom ciklusu (preddiplomski i diplomski studiji) zahtijevao je dodatni angažman Agencije u području visokog obrazovanja.

Razumijevanje kvalitete kao uporišta svih procesa u visokom obrazovanju i njezino unaprjeđenje moguće je postići stalnim, transparentnim informiranjem svih dionika u visokom obrazovanju. Visokoobrazovne ustanove moraju svjesno zauzeti svoje mjesto u sve kompetitivnijem okruženju europskog i svjetskoga visokoobrazovanog prostora.

Republika Hrvatska kao kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, nastoji pridonijeti zajedničkom europskom cilju uspostave konkurentnijeg europskog visokoobrazovnog prostora. Ostvarenje tog cilja omogućit će jačanje hrvatskoga gospodarstva, a samim time pridonijeti njegovoj prepoznatljivosti u europskim razmjerima. Stvaranje društva znanja jedan je od ključnih elemenata toga pothvata, a Agencija za znanost i visoko obrazovanje ima važnu ulogu u hrvatskim naporima na tom putu.

Prof. dr. sc. Jasmina Havranek

Ravnateljica

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

1.2. Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

Sveučilište u Rijeci je predložilo Tehnički fakultet za sudjelovanje u pilot projektu vanjske neovisne prosudbe sustava osiguravanja kvalitete u sklopu CARDS projekta 2003, dopisom od 25. rujna 2007. godine. Agencija je s Tehničkim fakultetom potpisala Sporazum kojim su definirane obveze objiju strana 5. studenog 2007.

2. Proces neovisne vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete

2.1. Ciljevi Povjerenstva za prosudbu

Ciljevi Povjerenstva za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta su:

- Procijeniti razvijenost sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta i usklađenost sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom visokoobrazovnom prostoru eng. (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) u daljnjem tekstu ESG standardima.
- Procjena korištenja primjera dobre europske prakse u provedbi sustava osiguravanja kvalitete i njegovog unapređivanja.

2.2. Zadaci Povjerenstva za prosudbu

Povjerenstvo se opredijelilo da tijekom prosudbe provjeri je li sustav osiguravanja kvalitete Fakulteta u skladu sa zacrtanom misijom, vizijom i strategijom Fakulteta. Posebno je naglasak stavljen na transparentnost svih relevantnih dokumenata sustava osiguravanja kvalitete i protoka informacija unutar Fakulteta. Odlučeno je da se za prosudbu stupnja razvijenosti sustava koriste kriteriji FINHEEC-a (The Finnish Higher Education Evaluation Council). Tablični prikaz kriterija i osnovnih elemenata sustava osiguravanja kvalitete dostavljen je Fakultetu. (Prilog 1.)

Prikazano je 10 elemenata po kojima je Povjerenstvo ocijenilo stupanj razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta.

2.3. Sporazum o provedbi prosudbe

Sporazumom između Agencije za znanost i visoko obrazovanje i Tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Rijeci regulirane su obveze Fakulteta, Agencije, posjeta Povjerenstva i provedba neovisne vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta.

Sporazumom je definirano koje dokumente i do kojeg roka Fakultet treba dostaviti Agenciji, obveze Agencije o dostavljanju Odluke o imenovanju Povjerenstva za provedbu prosudbe, izrada programa posjete i dostavljanje osnovnih materijala za provedbu prosudbe Fakultetu i Povjerenstvu. Povjerenstvo je provelo prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na temelju dostavljenih dokumenata i posjete Fakultetu.

2.4. Materijal za prosudbu

U skladu sa člankom 3. točke 1.- 7. Sporazuma Fakultet je dostavio traženu dokumentaciju. Dodatno je dostavio i sve programe studija i monografiju koja je objavljena povodom 45. obljetnice fakulteta, 2005. godine.

2.5. Posjeta Povjerenstva za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Fakultetu

Agencija je sukladno s obvezama iz Sporazuma dostavila program posjete Povjerenstva za provedbu prosudbe.

Posjeta Povjerenstva i prosudba provedeni su prema predviđenom programu.

Program posjete

26. veljače 2008. Prvi dan posjeta

9.00-11.30 Razgovor s upravom Fakulteta o uspostavljanju sustava za osiguravanje kvalitete

Razgovor s Povjerenstvom za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja i predstavnikom Ureda za osiguravanje kvalitete

11.30 – 12.30 Razgovor sa studentima svih godina (po 2 predstavnika sa svake godine)

12.30 – 14.00 Podnevna stanka

14.00 - 15.30 Razgovor s predstavnicima nastavnog osoblja sa svih godina

15.30 – 16.30 Razgovor s vanjskim dionicima (predstavnik lokalne zajednice, gospodarstva, predstavnik medija)

27. veljače 2008. Drugi dan posjeta

9.30-10.30 Razgovor s administrativnim i tehničkim osobljem (Tajništvo Fakulteta)

10.30-11.30 Posjet knjižnici, laboratorijima i radionicama

11.30 -12.30 Sastanak povjerenstva - izrada zapažanja

12.30-14.00 Podnevna stanka

14.00-16.00 Nastavak rada povjerenstva - izrada zaključaka i preporuka

16.00-17.00 Upoznavanje uprave sa zaključcima i preporukama.

2.6. Izvješće o prosudbi

Prije posjete Fakultetu Povjerenstvo se sastalo, izradilo plan i odredilo ciljeve posjete te dogovorilo strukturu i sadržaj izvješća.

Tijekom posjete Povjerenstvo je u diskusijama sa svim dionicima sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta dobilo detaljan uvid u sustav osiguranja kvalitete Fakulteta. Dodatne informacije o Fakultetu Povjerenstvo je dobilo prikazom prezentacije Tehničkog Fakulteta (Power Point). Na kraju posjete Povjerenstvo je usmeno upoznalo Upravu Fakulteta s rezultatima prosudbe.

Povjerenstvo za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta je izradilo izvješće kooperativnim korištenjem vlastitog iskustva.

Rezultati prosudbe su prikazani u poglavlju 4., a konačna prosudba Povjerenstva je navedena u poglavlju 5.

3. Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

U skladu s programom posjete Povjerenstvo je razgovaralo s pojedinim dionicima sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta. Navodimo glavne značajke koje proizlaze iz razgovora s dionicima.

Uprava Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci

Uprava Fakulteta je upoznala Povjerenstvo da je na temelju rezultata Projekta „*Ustroj institucijskog sustava osiguranja kvalitete*“ kojeg je financirala i odobrila Nacionalna zaklada za znanost, visoko obrazovanje i tehnologijski razvoj RH u 2005. godini, a Tehnički fakultet realizirao tijekom 2006. godine, odlučila uvesti sustav osiguravanja kvalitete. Rezultat te odluke je Priručnik o osiguranju kvalitete koji je izrađen u studenom 2006. godine, s ciljem da se izrade mehanizmi za sustavno vrednovanje i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa i stručnog razvoja dionika na svim područjima djelovanja Fakulteta. Priručnik se temelji na ESG standardima te objedinjuje preporuke i postupke za osiguravanje i unapređenje kvalitete djelovanja Fakulteta. Priručnik omogućuje jednostavan pristup standardima i primjerima dobre prakse u navedenom području i služi kao pomoć pri provedbi samoevaluacije i definiranja vlastitih potencijala Fakulteta.

Za stručno - administrativne službe, knjižnicu i računalni centar Uprava se opredijelila ustrojiti sustav upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001. Fakultet je dobio certifikat krajem 2007.

Tijekom 2007 godine Sveučilište u Rijeci je izradilo i usvojilo Strategiju razvoja Sveučilišta za period od 2007 – 2013. na temelju koje je Fakultet izradio i usvojio svoju Strategiju u studenom 2007.

Uprava je naglasila da je tijekom uvođenja sustava bilo otpora od strane pojedinih dionika. Problem je uspješno riješen tematskim sjednicama Fakultetskog vijeća na kojima se detaljno upoznavalo sve dionike s prednostima sustava i radilo kontinuirano na njihovom uključivanju u sve aktivnosti i razvoju kulture kvalitete.

Odbor za upravljanje i unapređenje kvalitete

Ustrojavanje sustava za osiguravanje kvalitete provedeno je pod vodstvom Odbora za upravljanje i unapređenje kvalitete koji se sastoji od pet članova. Predsjednik Odbora je ujedno i Povjerenik dekana za kvalitetu koji dekana izvještava o svim izvršenim aktivnostima i napretku sustava te dogovara s dekanom sve daljnje aktivnosti. Glavna zadaća Odbora je koordiniranje i provođenje svih aktivnosti u skladu s odlukama Odbora za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci i Centra za unapređenje kvalitete Sveučilišta u Rijeci.

Nadležnost Odbora je organiziranje, koordiniranje i provođenje postupaka vrednovanja i razvoj mehanizama za osiguravanje kvalitete za upravljanje stručno-administrativnom službom, knjižnicom i računalnim centrom u skladu sa zahtjevima norme ISO 9001.

Na Internet stranici Fakulteta nije obznanjen sastav i imena članova Odbora te duljina njihovog mandata.

Predstavnici studenata

Iz diskusije vođene s predstavnicima studenata svih godina Povjerenstvo je steklo utisak da je suradnja Uprave Fakulteta i studenata vrlo kvalitetna. U najvećoj mjeri se ostvaruje kroz konstruktivni dijalog Uprave s predstavnicima Studentskog zbora. Vrednovanje nastavnika provodi se anketama već drugu godinu. Međutim, rezultati ankete nisu dostupni studentima već samo vodstvu Fakulteta. Studenti su mišljenja da bi trebalo bolje prezentirati znanstvene

projekte, radove i ostale aktivnosti nastavnog osoblja u cilju privlačenja kvalitetnih studenata, a u konačnici radi povećavanja ugleda tehničke struke u društvu. Nadalje, studenti su mišljenja da za pojedine nastavnike te znanstvene novake i asistente treba organizirati dodatnu edukaciju o održavanju nastave, sustavnog prijenosa znanja i vještina na studente. Primjedbe su se odnosile na pojedine profesore koji ne dostavljaju nastavni materijal na vrijeme pa se nastava teže prati. Studenti se nadaju da će ih ubuduće biti više zainteresiranih za unapređenje kvalitete nastave. Odlučili su poduzeti određene aktivnosti i podržat će svaku inicijativu većeg angažiranja studenata u suradnji s Upravom. Naglasili su da smatraju da 30% ECTS bodova nije realno dodijeljeno pojedinim kolegijima. Traži se usklađenje radnog vremena studentske referade i knjižnice s potrebama studenata te mogućnost plotanja nacрта na Fakultetu. Poseban problem je prehrana. X-kartice ne mogu se koristiti u postojećoj kantini Fakulteta te studenti gube dostava vremena odlazeći u glavnu studentsku menzu. Mišljenja su da bi Uprava trebala omogućiti da u kantini mogu kupiti sendviče koje će plaćati X-karticom.

Nastavno osoblje

Tijekom razgovora s predstavnicima nastavnog osoblja Povjerenstvo je zaključilo da na tematskim sjednicama Fakultetskog vijeća nastavno osoblje dobiva dovoljno informacija o sustavu osiguravanja kvaliteta. Fakulteta. Započet je proces izmjene nastavnog sadržaja kolegija tj. smanjenje teoretskog dijela kontaktne nastave. Izmjena nije u sadržaju već u izvedbi nastave. Sveučilište u Rijeci je održalo seminare za sve svoje sastavnice radi izrade ishoda učenja. Nastavnici će do 10 mjeseca 2008. godine izraditi ishode učenja za sve kolegije. Započelo se s pilot projektom provođenja blokovske nastave i predviđa se od iduće akademske godine preći na blokovsku nastavu.

Vanjski suradnici i alumni

Suradnja Fakulteta s lokalnim medijima je vrlo razvijena. Mediji kontinuirano prate sva važnija zbivanja na Fakultetu vezano za promjene u visokom obrazovanju i izvještava lokalnu zajednicu odnosno županiju. Suradnja s gospodarstvenicima je dobro razvijena uz potporu Gospodarske komore.

Fakultet je organizirao klub alumna. Na neformalnim druženjima dobivaju se mnoge informacije koje se koriste u izmjenama i promjenama pojedinih programa studija. Trebalo bi tu suradnju poboljšati, odnosno pojačati mogućnosti dobivanja povratnih informacija od/iz gospodarstva.

Administrativno osoblje

Administrativno osoblje je iskazalo mišljenje da je suradnja s Upravom dobra. ISVU je za sada dovoljan i podmiruje sve potrebe tako da su tu iznesena samo pozitivna iskustva. Tome je znatno doprinijela činjenica da su mnogi poslovni procesi na Fakultetu već prije bili detaljno opisani i ustaljeni. Mišljenja su da će se količina posla na pojedinim radnim mjestima u dogledno vrijeme znatno smanjiti. Pri tom se misli na administraciju po zavodima.

Ažuriranje Internet stranica je povjereno posebnom Povjerenstvu koje kontrolira što se objavljuje. Ovisno o tipu informacije imenuje se kompetentna osoba koja prosuđuje koje informacije iz tog područja se mogu staviti na Internet stranicu.

Oprema i knjižnica

Knjižnica je novo uređena i posjeduje vrlo dobar fond knjiga. Oprema je dostatna i kvalitetno se održava. Jedini nedostatak je neudobno namješten dio za čitanje tj. duži boravak i rad u knjižnici.

4. Rezultati prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Rijeci

Opredjeljenje Povjerenstva je da rezultate prosudbe sustava osiguravanja kvalitete iznese u vidu zapažanja, zaključaka i preporuka. Metodologija rada Povjerenstva, bila je uspoređivanje sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta s ESG standardima I.dio: 1.1. do 1.7.

1.1. POLITIKA I PROCEDURE SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE

Zapažanja:

- Postoje formalne politike i procedure – postoje pravilnici i drugi podzakonski akti vezani za djelatnost i sustav kvalitete koje je formalno prihvatilo Fakultetsko vijeće. Javno su objavljeni na web stranicama Fakulteta.
- Uloga studenata je definirana u tim dokumentima.
- Fakultet je definirao misiju, viziju i strategiju. Dokumente je uskladio s dokumentima Sveučilišta u čijoj izradi je učestvovao i predstavnik Fakulteta.
- Strategija je dobro izrađena s dosta indikatora. Provedba je započela već u fazi nastajanja.
- Opredijeljenost k razvijanju kulture kvalitete i trajnom poboljšanju sustava osiguravanja kvalitete vidljiva je kod Uprave, nastavnika i studenata.
- Uloga vanjskih dionika u ustroju i razvoju sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta nije dovoljno definirana u dokumentima iako se stekao utisak da je suradnja Fakulteta s gospodarstvom dobro razvijena.
- Pozitivno da je dekan imenovao i pomoćnike za strategiju, nove programe i praćenje Bolonjskog procesa.
- Uvođenje tematskih sjednica za rješavanje pojedinih problema i upoznavanje svih dionika s novostima je pozitivno iskustvo.
- Sustav osiguravanja kvalitete Fakulteta nije formalno prikazao suradnju s gospodarstvenicima.

Zaključak:

Politika i procedure sustava osiguravanja kvalitete su dobro definirane, dostupne i provode se u dinamičnom okruženju.

Preporuke:

- Definirati učešće vanjskih dionika u sustavu osiguravanje kvalitete.

1.2. ODOBRENJE, PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA I DIPLOMA

Zapažanja:

- Svi studijski programi su akreditirani, a u pripremi je za akreditaciju program računarskog inženjerstva.
- Mehanizmi praćenja i revizije postojećih programa postoje.
- Uočena je potreba izrade ishoda učenja i na tome se počelo raditi.

- Promjena u načinu izvođenja i organizaciji studijskih programa - prelazak na blok nastavu - pilot projekt se upravo provodi.
- Izvode se stručni i sveučilišni studijski programi s tendencijom povećanja broja studenata na sveučilišnim programima.
- Praćenje napredovanja studenata je dobro organizirano.
- Povratne informacije poslodavaca se prate sporadično, ali ne sustavno.
- Student je član Odbora za upravljanje i unaprjeđenje sustava za kvalitetu.
- U primjerenim dijelovima nastave koristi se e-učenje i postoji plan realizacije za proširenje tog načina učenja.
- Kod izrade programa studija nisu sudjelovali predstavnici studenata i poslodavaca.

Zaključak:

Provodi se Bolonjski proces u skladu s nacionalnim i sveučilišnim planovima. Jasno su definirani zadaci za aktivnosti u narednom periodu s kojima su upoznati nastavnici i studenti.

Preporuke:

- Sustavno prikupljati mišljenja i prijedloge za poboljšavanje programa.
- Uključiti predstavnike studenata u pripremu promjena programa.
- Upute o izvođenju i ishodima studijske prakse treba bolje definirati i nadzirati u suradnji s poslodavcima.
- Izraditi ishode učenja
- Ojačati suradnju Fakulteta s poslodavcima i alumnima na području praćenja studijskih programa.

1.3. OCJENJIVANJE STUDENATA

Zapažanja:

- Kriteriji za ocjenjivanje studenata planiraju se izraditi za iduću akademsku godinu.
- Studentima nisu jasni kriteriji za ocjenjivanje za sve kolegije.
- Za neke od kolegija, kriteriji ocjenjivanja studenata prenose se usmenim putem, a nisu objavljeni.
- Prati se prolaznost studenata
- Postoji definiran žalbeni postupak.

Zaključak:

Na području ocjenjivanja studenata Fakultet je u prijelaznom razdoblju s tradicionalnog ocjenjivanja na sustav ocjenjivanja temeljen na ishodima učenja.

Preporuke:

- Kriterije ocjenjivanja studenata treba jasno definirati i javno objaviti.
- Dosljedno realizirati zacrtane planove na tom području.

1.4. SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE NASTAVNIČKOG OSOBLJA

Zapažanja:

- Pedagoški rad nastavnika i nastava ocjenjuju se studentskim anketama
- Na razini Sveučilišta organizirano je usavršavanje nastavnika..
- Na Fakultetu je organizirano usavršavanje nastavnika u obliku tematskih rasprava i tečaja.
- Nastavnici sami osjećaju potrebu za dodatnim pedagoškim obrazovanjem.
- Dio nastavnog osoblja sve stupnjeve obrazovanja (od diplome do disertacije) obavlja na matičnoj ustanovi.

Zaključak:

Postoji sustav osiguravanja kvalitete razvoja kompetencija nastavnika. Glavni način vrednovanja rada nastavnika su studentske ankete.

Preporuke:

- Potrebno je osigurati uvjete za novačenje novaka iz drugih znanstvenih sredina.
- Pojačati mogućnost nastavnicima za usavršavanje i mobilnost.
- Mobilnost nastavnika trebalo bi jače poticati kao doprinos kvaliteti rada nastavnika unutar i izvan Sveučilišta.

1.5. RESURSI ZA UČENJE I POTPORA STUDENTIMA

Zapažanja:

- Uspostavljen je kvalitetan odnos nastavnika i studenata.
- Razvijeni su resursi za praktičnu nastavu.
- Razvijena je svijest o potrebi cjeloživotnog obrazovanja kod nenastavnog osoblja.
- Studentska referada radi za studente dva i pol sata dnevno samo u prijedpodnevnom terminu osim jedan dan u tjednu. Izvanredni studenti iskazuju potrebu za primjerenijim radnim vremenom referade.
- Knjižnica je dobro opremljena. Oprema u čitaonici (namještaj i raspored) je dijelom neprimjerena za duži rad studenata.
- Uočen je nedostatak udžbenika i studijskih materijala nastavnika Fakulteta.
- Nastavni materijal (Power Point prezentacije) nije uvijek pravodobno dostupan studentima.
- Omjera broja studenata po mentoru na nižim godinama studiranja je prevelik.
- Uočen je problem studentske prehrane.

Zaključak:

Resursi za učenje i potpora studenata su primjereni uz manje nedostatke.

Preporuke:

- Potrebno poticati nastavnike za izradu vlastitih udžbenika.
- Obratiti veću pozornost na ravnomjernu raspodjelu opterećenja nastavnika na prvim godinama.
- Povećati broj demonstratora na prvoj studijskoj godini.
- Uspostaviti službu za međunarodnu suradnju koja bi se usredotočila na probleme vezene uz mobilnost nastavnika i studenata; posebice se odnosi na priznavanje kredita i diploma.
- Uvažiti i ostala zapažanja Povjerenstva.

1.6. INFORMACIJSKI SUSTAV

Zapažanja:

- Koristi se ISVU s kojim su zadovoljni studenti i zaposlenici.

Zaključak:

Informacijski sustavi trenutno zadovoljavaju potrebe sustava osiguravanja kvalitete.

Preporuke:

-

1.7. JAVNO INFORMIRANJE

Zapažanja:

- Fakultet dobro i pravodobno informira javnost kroz tisak.
- Postoje odgovorne osobe za objavu sadržaja po područjima na web stranicama.
- Većina dokumenata je dostupna javnosti.
- Sustavno se radi promocija Fakulteta. (monografija, tiskani materijal, dani Fakulteta).
- Izdaje se znanstveni časopis s međunarodnom recenzijom.

Zaključak:

Informiranje javnosti je dobro organizirano.

Preporuke:

- Izraditi arhivu vijesti na Internetskim stranicama.
- Raspraviti sa studentima prednosti i nedostatke javnog objavljivanja studentskih anketa. Potom donijeti odluku o daljnjem informiranju studenata i nastavnika o rezultatima anketa.

Općenito:

Fakultet ima tradiciju i dobro je organiziran. Ima jasnu strategiju razvoja i opredijeljen je za daljnji razvoj kulture kvalitete.

5. Prosudba Povjerenstva o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Rijeci

Povjerenstvo je tijekom rada uspoređivalo sustav osiguravanja kvalitete Fakulteta s ESG standardima. Na temelju zapažanja i kriterija donijelo je mišljenje o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Sustav osiguravanja kvalitete je u razvijenoj fazi s tendencijom prijelaza u naprednu fazu što je vidljivo u mnogim relevantnim elementima sustava osiguravanja kvalitete. Navedena zapažanja i preporuke Povjerenstva Fakultet treba razmotriti. Sve relevantne dokumente transparentno prikazati na Internet stranicama Fakulteta.

Prilog 1. je sastavni dio ovog izvješća - tabelaran prikaz rezultata kategorizacije stupnja razvijenosti po svakom elementu sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta.

Predsjednik Povjerenstva za prosudbu:

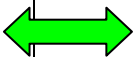
Dr. sc. Sergij Gabršček

Zagreb, 3. ožujka 2008.

Prilog: 1

**KRITERIJI ZA PROSUDBU STUPNJA RAZVIJENOSTI SUSTAVA
OSIGURAVANJA KVALITETE**
Prijevod originala FINHEEC –a

Zadaci prosudbe	Pripremna faza	Početna faza	Razvijena faza	Napredna faza
1. Ciljevi, cjelokupna organizacija i unutarnja povezanost QAS	Učilište nije izradilo QA procedure za svoje aktivnosti.	Postoje QA procedure za neke aktivnosti, ali nisu sistematično strukturirane niti međusobno povezane.	QA pokriva mnoge aktivnosti učilišta i QA procedure čine uspješan QAS.	QA pokriva sve ili gotovo sve aktivnosti učilišta, a QA procedure procesa tvore dinamičku cjelinu.
2. Dokumentacija – uključujući politiku kvalitete, definiranost procedura i odgovornosti svih dionika	Politika kvalitete, procedure, dionici i odgovornosti nisu definirani niti dokumentirani.	Dokumentiranost, definicija odgovornosti i procedure QAS nisu adekvatne. Procedure nisu organizirane na adekvatan način.	Procedure, dionici i odgovornosti su jasno, opsežno i konkretno definirani. Dokumentacija je svima lako dostupna. QAS je dobro organiziran.	Procedure i raspodjela poslova su sukladni sa dokumentiranošću procesa. QAS je vrlo dobro organiziran i pojačava QA.
3. Opsežnost QA	QA procesi i aktivnosti nisu povezani s misijom učilišta.	Sustav pokriva pojedine aktivnosti i procese uglavnom vezane na stupanj obrazovanja.	Sustav pokriva mnoge aktivnosti i procese vezane na osnovnu misiju učilišta.	Sustav uglavnom pokriva aktivnosti i procedure vezane na osnovnu misiju.
3. a) Studijski programi	QA ne postoji na studijskim programima.	QA pokriva pojedine aspekte planiranja, provedbe i vrednovanja studijskih programa.	QA pokriva mnoge aspekte planiranja, provedbe i vrednovanja studijskih programa.	QA pokriva glavne aspekte planiranja, provedbe i vrednovanja studijskih programa.
3. b) Istraživanje/ Razvoj&istraživanje	QA nije uveden u istraživanje/ R&D.	QA pokriva pojedine aspekte istraživanja/ R&D.	QA pokriva mnoge aspekte istraživanja/ R&D.	QA pokriva glavne aspekte istraživanja/ R&D.
3. c) Interakcija i utjecaj na društvo te doprinos regionalnom razvoju	QA nije interaktivno uključen u regionalni razvoj i nema utjecaj na društvo.	QA pokriva pojedine aspekte interaktivnog utjecaja na društvo i regionalni razvoj.	QA pokriva mnoge aspekte interaktivnog utjecaja na društvo i regionalni razvoj.	QA pokriva glavne aspekte interaktivnog utjecaja na društvo i regionalni razvoj.
3. d) Potpora i ostale usluge	QA nije uveden za potporne usluge učilišta.	QA pokriva neke aspekte potpornih usluga učilišta.	QA pokriva mnoge aspekte potpornih usluga učilišta	QA pokriva glavne aspekte potpornih usluga učilišta.
3. e) Usavršavanje osoblja	QA nije uključen u usavršavanje osoblja	QA pokriva samo pojedine aspekte usavršavanja.	QA pokriva mnoge aspekte usavršavanja.	QA pokriva glavne aspekte usavršavanja.
4. Sudjelovanje osoblja, studenata i vanjskih dionika u QA	Osoblje, studenti i vanjski dionici ne sudjeluju u QA.	Neke od grupa su isključene iz QA: - studenti - nastavnici - osoblje za	Sve prethodno spomenute grupe igraju aktivnu ulogu u QAS.	Vanjski dionici imaju značajnu ulogu u prosudbi. Osoblje je većinom aktivno uključeno u

		pružanje potpore i ostalih usluga - istraživači - administrativno osoblje - uprava - vanjski dionici		provedbu QA. Sudjelovanje se temelji na kulturi i zajedničkim vrijednostima povjerenja i ravnopravnosti.
5. Odnos QAS i uprave	Ne postoji suradnja između uprave i ureda za osiguranje kvalitete.	Procedure i procesi QAS su odvojeni od ostalih postupaka. Veza između uprave i ureda QAS je neadekvatna.	QAS je bitan usmjeravatelj svih radnih operacija. QAS informacije koriste se u razvoju sustava i pokazuju vezu između QAS i uprave, procesa promatranja i razvoja.	QAS je sastavni dio i usmjeravatelj svih radnih operacija. Uprava je odgovorna i predana razvoju QAS. Postoje jasni dokazi o sustavnom korištenju informacija u procesima upravljanja, praćenja i razvoja. Informacije QAS daju opću sliku kvalitete obrazovanja i ostalih aktivnosti učilišta.
6. Važnost i pristup QA informacijama	QA se ne brine za unutarnje dionike i informacije se ne proslijeđuju unutar učilišta.	Ne postoji sustavna obrada informacija. One nisu dostupne unutarnjim dionicima.	Aktivnosti i ključni ishodi QAS poznati su svim unutarnjim dionicima. Sve njima relevantne QAS procedure su dostupne.	QAS je u cijelosti transparentan. Unutar QA postoji aktivna komunikacija. Informacije se sustavno i ciljano dostavljaju različitim dijelovima/dionicima učilišta. Relevantne informacije su temelj procesa planiranja i neprekidnog poboljšanja QAS.
7. Važnost i pristup QA informacija vanjskim dionicima	QA ne pruža vanjskim dionicima informacije o sustavu.	Vanjski dionici su nedovoljno uključeni u planiranje i razvoj QAS. Informacije im se dostavljaju sporadično.	Vanjske interesne grupe su definirane i njihove informacije/prijedlozi se ozbiljno razmatraju. Informacije o aktivnostima i ključni rezultati QAS su pristupačne glavnim vanjskim dionicima.	Postoji obostrana aktivna komunikacija vanjskih dionika i QAS. Vanjskim dionicima važno je dostaviti relevantne informacije radi planiranja i razvoja QAS.
8. Učinkovitost QA procedura i ustroja te njihov učinak na razvoj aktivnosti učilišta	QA procedure ne mogu identificirati podstandarde kvalitete.	QA usmjerava održavanje postojeće razine kvalitete. QA procedure omogućavaju na	QA procedure promoviraju razvoj aktivnosti i ostvaruju promjene. Podstandardi kvalitete su	Posebna pozornost je stavljena na metode i ustroj novih prijedloga za poboljšanje. Radna kultura potiče

		zadovoljavajući način identifikaciju podstandarda kvalitete.	učinkovito identificirani.	inovativnost. Podstandardi kvalitete su učinkovito identificirani.
9. Informacije QAS koriste se kao sredstvo za kvalitetno upravljanje i unapređenje obrazovanja i ostalih aktivnosti učilišta	Informacije QAS se ne koriste kao sredstvo za kvalitetno upravljanje i unapređenje obrazovanja i ostalih aktivnosti.	QA informacije se koriste sporadično ili se samo prikupljaju bez određene svrhe.	QA informacije se koriste kao sredstvo za kvalitetno upravljanje, unapređenje obrazovanja i ostalih aktivnosti. Koriste se mnoge povratne informacije.	Informacije se koriste sustavno. Postoje jasni i trajni dokazi njihovog učinkovitog korištenja u razvoju obrazovanja i ostalih aktivnosti učilišta.
10. Promatranje, prosudba i neprestani razvoj QAS	Ne postoji cjelovita ideja o ustroju QA sistema. QAS aktivnosti se ne promatraju i razvijaju.	Učilište je samo naznačilo ideju o općoj provedbi QAS, njegove aktivnosti se jedva prate i razvoj QAS nije planiran.	Učilište promatra provedbu QAS i svjesno je njegovih glavnih učinaka i ishoda. Razvoj sustava je planiran i dokumentiran.	Učilište prati provedbu QAS i svjesno je njegovih učinaka i ishoda. Razvoj QAS je planiran i dokumentiran kako bi učilište jasno moglo demonstrirati njegovu važnost i učinkovitost.

Zagreb, veljača 2008.

Literatura.: Dostupna na web stranici [http:// www. kka.f/pdf/jukaisut/KKA_406.pdf](http://www.kka.f/pdf/jukaisut/KKA_406.pdf)

Skraćenice: QA Quality Assurance
QAS Quality Assurance System
R&D Research and Development

Zeleno označeno je prosudba Povjerenstva po svakom elementu o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Tehničkog fakulteta, Sveučilište u Rijeci.